

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

BİLGİSAYAR DESTEKLİ İLK OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ*

*Hanife Gülhan ORHAN KARSAK**

Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

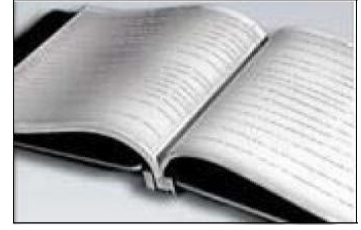
Özet: Bu çalışmanın amacı bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimine ilişkin bu yöntemle ilk okuma yazma öğretimi yapan ilköğretim 1.sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Çalışma 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Türkiye'nin çeşitli illerinden (İstanbul, Karabük, Zonguldak, Kahramanmaraş, Gümüşhane, Osmaniye, Konya, Gaziantep) on iki öğretmen ile gerçekleştirilmiş ve nitel olarak desenlenmiştir. Veriler 18 yarı yapılandırılmış sorudan oluşan görüşme formu ile toplanmış, içerik analizi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi için projeksiyon cihazının gerekliliğine inandıkları, bilgisayardan en çok çalışma kağıtları, sunu, video hazırlamada ve temin etmede, çizgifilm, film, okuma yazma animasyonları izlettirmede, şarkı dinlettirmede yararlandıklarını, en çok word, excel, flash, pwp, wmp programlarını tercih ettiklerini, alandaki yazılımları yetersiz bulduklarını, ilk okuma yazmanın hemen her aşamasında bilgisayar kullandıklarını ve genellikle en çok sesi hissetme aşamasında yarar gördüklerini ifade etmişlerdir. Ek olarak ilkokuma yazma öğretiminde bilgisayar desteğinin yararlarına ve sınırlılıklarına ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretmenler konuyla ilgili önemli öneriler getirerek konuyu aydınlatmışlardır.

Anahtar Sözcükler: Bilgisayar Destekli Öğretim, İlk Okuma Yazma Öğretimi, Öğretmen Görüşleri

AN ANALYSIS OF THE TEACHERS OPINIONS ON COMPUTER SUPPORTED FIRST READING WRITING INSTRUCTION

Abstract: The aim of the study was to observe what the 1st grade elementary teachers' who were using this method for first reading writing, opinions were for computer supported first reading writing instruction. The research was formed in 2006-2007 education year with twelve primary teachers who had a duty on primary schools in varied cities (Istanbul, Karabuk, Zonguldak, Kahramanmaras, Gumushane, Osmaniye, Konya, Gaziantep) of Turkey. Datas were collected with interview form which was consisted of 18 semi structured questions and were analyzed with content analysis. According to findings, teachers have believes that projector is a need for first reading writing activities. In this activities they benefited from computer for preparing and getting worksheets, presentations and videos; watching cartoon, film and first reading writing animations; listening songs. In addition they preferred word, Excel, flash, pwp and wmp programs. They

* Bu çalışmanın bir kısmı Çanakkale 18 Mart Üniversitesi 1. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu'nda sunulmuştur.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

thought that softwares for this field are deficient. They told that they use computer in every process of the first reading writing activities and the process that they most benefit from computer was sensation of sound. Teacher stated the benefits, limitations and proposals for the use of computer in first reading writing.

Keywords: Computer Supported Instruction, First Reading Writing Instruction, Teachers' Proposals

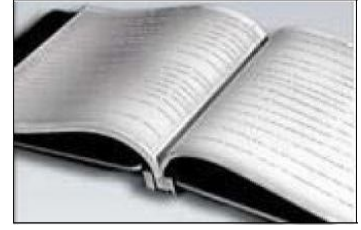
1. GİRİŞ

Gelişen teknoloji yaşamımızın her alanında yer almaktadır. Buna rağmen öğretimde teknolojinin uygun kullanımına gereken önem hala verilmemektedir. Ülkemizde sınırlı sayıda çocuk okul öncesi eğitimden yararlanabilmekte ve pek çok çocuk okul hayatı ile ilköğretim birinci sınıfta tanışmaktadır. İlköğretim birinci sınıfta çocukların hayatları boyunca öğrenme yaşantılarını etkileyecek ilk okuma yazma deneyimleri çok önemlidir. Bu ilk adımı daha verimli kılmak için bilgi teknolojilerinden planlı bir biçimde yararlanılması gerekmektedir.

Bilgisayar ve projeksiyon gibi teknolojilerin de içinde bulunduğu bilgi teknolojileri ilk okuma yazma öğrenmede önemli bir öğrenme aracıdır ve bilgisayar teknolojisinin internetten bilgiye ulaşılmasını da sağlayan inanılmaz bir kapasitesi vardır. Bilgisayar destekli öğretim, okuma yazmaya yeni başlayan henüz somut kavramları anlayabilen ve oyun çağında olan öğrencilerin öğrenmeye karşı merakını artırır ve ilgilerini çeker. Paivio (2006) da okumayı henüz yeni öğrenen öğrenciler için soyut olan kelimeler görselleri ile verilerek

somatlaştırıldığında, öğrencilerin okuma şifresini daha çabuk çözeceklerini belirtir. 2005 İlköğretim (1-5. Sınıflar) Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda da ilkokuma yazma öğretimi sürecinde somut öğelerden yararlanılarak kısa sürede cümlelere ulaşılması vurgulanmıştır (MEB, 2005). Programın somut öğe vurgusu ve 1.sınıf öğrencisinin oyun eğiliminin yanı sıra dikkat süresinin kısa oluşu özellikleri hatırlandığında (Akyol, 2005; Calp, 2003; Tortop, 2003) ilk okuma yazma öğretim içeriğinin, anlamlı ve düzeye uygun oyunlar, sabit ve hareketli görseller içeren farklı materyallerle planlanarak sunulmasının önemi daha iyi anlaşılacaktır. Bu sunum için en uygun yol, öğretimin bilgisayar desteğiyle gerçekleştirilmesidir.

İlk okuma yazma öğretim programına ve öğretim tekniklerine uygun olarak hazırlanmış yazılımların yer aldığı cd'lerden, animasyonlu video kliplerden, sunulardan, elektronik ortamda hazırlanmış çalışma kağıtlarından ve internetteki ilk okuma yazma öğretiminde kullanabilecek sitelerden yararlanarak bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi ile zevkli ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sağlanır. Bu yöntem ile hem sınıfta hem de evde öğrenme devam ettirilebilirken okuma

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

yazma öğrenmede güçlük çeken öğrencilerin öğrenimi kolaylaşır ve hızlanır (Gambrell, Morrow & Pennigton, 2000).

Amerika’da bir anaokulunda bilgisayar desteğiyle okuma yazma öğretiminin yapıldığı bir araştırma sonunda öğrencilerin içeriği anlamada daha çok geliştiği, metinler arası ilişkileri keşfedebildikleri, interaktif ve çoklu ortam uygulamalarının, onların okuma yazmaya ilişkin ihtiyaçlarını desteklediği görülmüştür (Labbo, 1999).

Dünyada gelişmiş olan ülkelerde, sınıflarda sadece bir bilgisayarın kullanıldığı ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerde etki oluşturmada zorlanılacağı; bunun için göç alan ve gelişmekte olan bölgelerde kurulması zor da olsa, imkan olan okullarda bilgi teknolojileri sınıfları kurularak, bunlardan yararlanılmasının ve öğretimin interaktif olarak gerçekleştirilmesinin daha yararlı olacağı düşünülmektedir (Barr & Johnson, 1997).

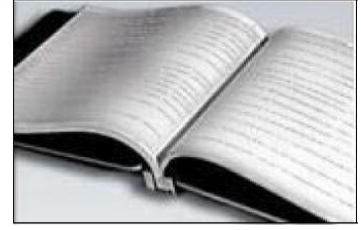
Gelişmiş ülkelerde bilgisayar destekli okuma yazma öğretimi çeşitli biçimlerde uygulanmaktadır. Sesi hissetme aşamasında konuşan alıştırma programları ile karışık olarak verilen seslerle çalışmalar yapılır. Öğrencinin sesi hissetme seviyesine göre; cevaplarını çözümleyen ve her öğrenciye bireysel uygulamalar hazırlayan yazılımlar ile etkinlikler düzenlenir. Çoklu ortam özellikleri ile sesler harfler ile bağlantılanarak alfabedeki harfler ile uyuşan sesler öğretilir. İki ya da daha fazla çocuğun oynayabileceği, sesi

hissetmeyi içeren bilgisayar destekli oyunlar ile öğrencilere küçük gruplar halinde öğretim yapılabilir. Bir Alman anaokulunda, sesleri ve kelime oluşturma öğrenimini destekleyen bir yazılım kullanılmıştır. Uygulama sonunda, bu yazılım kullanılarak öğretim yapılan çocukların, yapılmayanlara göre daha fazla kelime okuyabildikleri ve harfleri daha çabuk tanıyabildikleri görülmüştür (Daal & Reitsma, 2000; Sherman, Kleiman & Peterson, 2004).

Seslerle yazıyı ilişkilendiren, konuşan kelime işlemci programlar, çoklu ortam ve elektronik metinler yardımıyla öğrencilerin öykülerde yer alan sesleri tanımaları, harfleri yazmaları, öykü dinlemeleri ve bilgilendirici metinleri yüksek sesle okumaları, basit metinleri okuyup yazmaları sağlanır.

Wise, Olson ve Treiman (1990) tarafından yapılan bir araştırmanın sonucu da bu fikri desteklemektedir. Araştırmada birinci sınıf çocuklarında sestem kelimeye, cümleye ve metne geçen okuma yazma öğretimi için yazıların altı fosforlu ve renkli çizgilerle çizilerek, çeşitli şekillerde görselleştirilerek ve seslendirilerek hazırlanan bir yazılım kullanılmıştır. Sonuçta, öğrencilerin sesleri birleştirme becerilerinin geliştiği ve kelimeleri başka metinlerde gördüklerinde hemen okudukları görülmüştür.

Okuma yazma öğretimi için hazırlanan yazılımlar, öğrencilere cevapları bilmeleri için ipuçları verir, ek şanslar sunar ve

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

cevaplarının doğru olup olmadığına ilişkin hemen geri dönüt verirler. Böylece öğrenciler doğru cevabı da hemen öğrenmiş olurlar. Yazılımlarda tekrarlama ve seslendirme hızı öğrencinin ihtiyacına ve seviyesine göre ayarlanabilir. Yazılımlarla desteklenen öğretim sayesinde, öğretmen de öğrencilerin seviyesi konusunda bilgilenmiş olur ve çocuklar, bilgisayarda çalışırken, diğer öğrencilerle ilgilenebilir. Böylece öğretmen her öğrencinin bireysel ihtiyaçlarını saptayabilir.

Ülkemizde ise hala pek çok öğretmen, öğretimde bilgisayar kullanılmasını geçici bir durum olarak görerek bilgisayar destekli öğretime gereken önemi vermemekte ve okuma yazma öğretiminde bilgisayar desteğinden etkin bir biçimde nasıl yararlanılacağı konusunda sıkıntılar yaşamaktadır. Bazı öğretmenler bilgisayarı sadece çalışma kağıtları hazırlamada kullanmaktadırlar. Oysa bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi daha karmaşık, öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmeyi de hedefleyen bir sistem olarak ele alınmalıdır. Bu bağlamda bilgisayar destekli okuma yazma öğretimi yapan öğretmenlerin görüşleri alınarak, ilk okuma yazma başarısının artırılmasında bilgisayarın etkisini gözler önüne sermek önemlidir. Ek olarak öğretime ilişkin öğretmen önerilerine ve deneyimlerine ulaşılmasının, ilk okuma yazma öğretimini bilgisayar destekli öğretime bütünleştirmeyen ya da nasıl bütünleştireceği konusunda sorunlar

yaşayan öğretmenler için yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, 2006-2007 eğitim-öğretim yılında ülkemizin çeşitli illerinden bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi yapan on iki öğretmenin ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar desteğine ilişkin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki soruya yanıt aranmıştır:

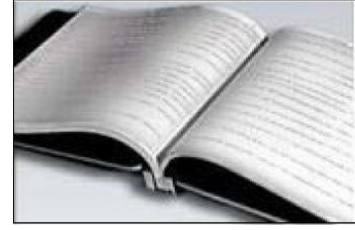
Bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi yapan öğretmenlerin bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama aracına ve verilerin çözümlenmesine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretime ilişkin öğretmen görüşlerinin alınmasının amaçlandığı bu araştırma nitel araştırma yöntemine göre desenlenmiştir. Bu bağlamda araştırmada görüşlerin incelendiği bir durum çalışması gerçekleştirilmiştir. Durum çalışmaları, nasıl ve niçin sorularına cevap arayarak bir olay veya olgunun derinlemesine

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

incelenmesine olanak sağlar (Yıldırım& Şimşek, 2011).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik ile belirlenmiştir. Çalışma grubunda yer alacak öğretmenler farklı illerden olmasına dikkat edilerek seçilmiştir. Maksimum çeşitliliğe dayalı bir örneklem oluşturmada amaç, genelleme yapmak için bu çeşitliliği sağlamak değildir, tam tersine çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığını bulmaya çalışmak ve bu çeşitliliğe göre problemin farklı boyutlarını ortaya koymaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011). Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul, Karabük, Zonguldak, Kahramanmaraş, Gümüşhane, Osmaniye, Konya, Gaziantep illerinde bilgisayar destekli öğretimle ilk okuma yazma öğretimi yapan toplam on iki öğretmen oluşturmuştur.

2.3. Veri Toplama Aracı

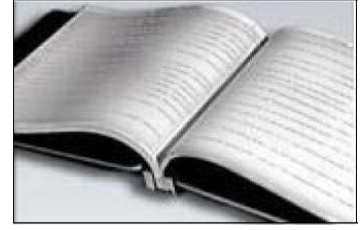
Verilerin toplanmasında görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda bulunan sorular, araştırma amacındaki görüşme yapılan öğretmenlerin görüşlerinin alınması nedeniyle 18 yarı yapılandırılmış soru açık uçlu olarak hazırlanmıştır.

Görüşme formu hazırlandıktan sonra dört eğitim bilimi uzmanının görüşleri alınmış ve görüşme sorularına son şekli verilmiştir. Verilerin toplanmasında nitel yöntem, görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeye katılan öğretmenlerin düşünceleri görüşme formuyla alınmıştır. Verilerin toplanması sırasında, gönüllü olarak görüşme formunu doldurmayı isteyen öğretmenlerle çalışılmıştır. İlk okuma yazma öğretirken bilgisayar destekli öğretim yöntemini kullanan öğretmen sayısının sınırlı olması nedeniyle öğretmenlere internet yoluyla ilk okuma yazma öğretimine ait bir ortak paylaşım forumundan götürülen teklifle ulaşılmıştır. Her görüşme yapılan kişiye aynı soruların sorulduğu standartlaştırılmış açık uçlu görüşme sorularının yer aldığı açık uçlu bir anket görüşmesi şeklinde yazılı olarak görüşler alınmıştır ve kodlar oluşturularak çözümlenmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde içerik analizi yapılmıştır. İlk olarak kategorilendirme yapılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler incelenerek ve araştırmanın amacı çerçevesinde önemli olan boyutlar saptanarak, bu boyutlardan kategoriler üretilmiştir. Üretilen kategoriler sınıflandırılarak hangi temalar etrafında toplandıkları tespit edilmiştir. Tablo 1’de üretilen kategori listesi görülmektedir.

Tablo 1. Kategoriler

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

-
- İlk Okuma Yazma Öğretirken Bilgisayardan Yararlanma Durumları
 - İlk okuma yazma öğretirken bilgisayar, projeksiyon kullanma ve bunları temin etme biçimleri
 - İlk okuma yazma öğretirken bilgisayardan yararlanma biçimleri
 - İlk okuma yazma öğretirken kullandıkları bilgisayar programları, yazılımlar
-
- Alanda Hazırlanmış Yazılımlara İlişkin Düşünceleri
 - Yeterliliğine ilişkin
 - Geliştirilmesine ilişkin
-
- İlk Okuma Yazma Öğretiminde İnternet Kullanma Durumları
 - İnternette yararlanma biçimleri
 - Kullandıkları siteler
-
- Bilgisayardan Yararlandıkları İlk Okuma Yazma Aşamaları
 - Bilgisayar kullandıkları ilk okuma yazma aşamaları
 - Bilgisayardan en çok yarar gördüklerini düşündükleri ilk okuma yazma aşaması
-
- İlk Okuma Yazma Öğretiminde Bilgisayar Kullanmaya İlişkin Görüşleri
 - İlk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanmanın yararları, zararları, sınırlılıkları
 - İlk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanmaya ilişkin öneriler
-

3. BULGULAR

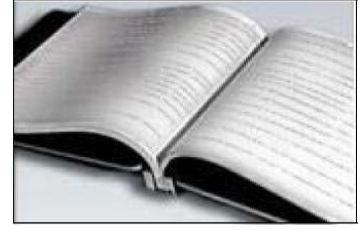
3.1. İlk Okuma Yazma Öğretirken Bilgisayardan Yararlanma Durumları

Bu başlık altında çalışmaya katılan öğretmenlerin bilgisayar, projeksiyon kullanma durumları ve bunları temin etme ve bilgisayardan yararlanma biçimlerine yer verilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin ilk okuma yazma çalışmalarında kullandıkları

bilgisayar programlarına ve yazılımlarına yer verilmiştir.

3.1.1. İlk Okuma Yazma Öğretirken Bilgisayar, Projeksiyon Kullanma ve Bunları Temin Etme Biçimleri

Çalışmaya katılan öğretmenlerin bazılarının sınıflarına özel olana, bazılarının okula ait olana başvurarak çoğunluğunun projeksiyon cihazı kullandıkları, cihazı temin etmede farklı

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

yollar izledikleri tespit edilmiştir. Aşağıda konuyla ilgili öğretmen görüşlerine yer verilmiştir:

Ö2 ve Ö11 bilgisayar kullanıp projeksiyon cihazı kullanmadıklarını; görüşmeye katılan diğer öğretmenler ise her ikisini de kullandıklarını belirtmişlerdir.

Ö2 okuldaki vcd bozulunca şahsi dizüstü bilgisayarını kullandığını, okulda herhangi bir laboratuvar olmadığını bu nedenle de projeksiyon kullanmadığını belirtmiştir. Ö4 ve Ö11 şahsi dizüstü bilgisayarlarını kullandıklarını; Ö1, Ö3 ve Ö10 okulun laboratuvarından yararlandıklarını; Ö5, Ö7, Ö8, Ö9 ve Ö12 ise sınıflarına ait bilgisayar ve projeksiyon aldıklarını, Ö4 ise sınıfına ait projeksiyon aldığını ifade etmişlerdir. Ö12 bilgisayarı ve projeksiyonu temin etme durumunu şöyle belirtmiştir:

“Velilerimle işbirliği yaparak, yardımlaşarak ve okulda velilerin düzenledikleri kermesten elde edilen gelirlerle sınıfıma bir bilgisayar bir de projeksiyon cihazı aldım.”

Ö6 ise durumunu;

“ Okulda fazla bilgisayar vardı. Zümrem ile kararlaştırıp bir tanesini sınıfıma koyduk. Bu sene okulumuza teknoloji sınıfı yapıldı. Ben de oradaki projeksiyon cihazından faydalaniyorum.” şeklinde belirtmiştir.

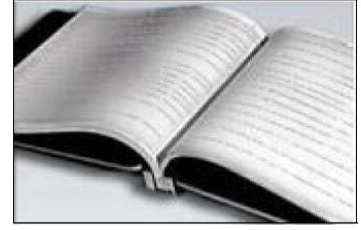
3.1.2. İlk Okuma Yazma Öğretirken Bilgisayardan Yararlanma Biçimleri

Görüşmeye katılan öğretmenlerin tümü başka meslektaşları tarafından yapılmış hazır sunumlardan yararlandıklarını belirtmişlerdir. Ö3, Ö10, Ö11 ve Ö12 haricindeki öğretmenler bilgisayarda çalışma kağıtları hazırladıklarını; Ö1, Ö11 ve Ö12 haricindeki öğretmenler kendileri de sunumlar hazırladıklarını ifade etmişlerdir. Ö3 ve Ö10 haricindeki öğretmenler şarkı dinlettirdiklerini, Ö8 ise özellikle ses hissettirme dönemlerinde şarkılar dinlettirdiğini ifade etmişlerdir. Ö2 bilgisayardan şarkı dinlettirirken dansa yer verdiğini ve harf klipleri de hazırladığını belirtmiştir. Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9 ve Ö12 bilgisayar oyunlarından yararlandıklarını, öğrencilerine oynattıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Ö5 konu ile ilgili çizgi filmler ve filmler izlettirdiğini ifade etmiştir. Ö7, Ö8, Ö9 okuma metinleri hazırladıklarını da belirtmiştir. Bunlardan farklı olarak Ö4 anket ve takip formları hazırladığını söylemiştir. Konu ile ilgili gerçekleştirdiği bir etkinlikten Ö2 şöyle bahseder :

“Bir kez sınıfça bir masal yazıp fotoğraflarla sahnelendirmiş ve bunları vcd formatında sesli masala dönüştürmüştüm.”

Ö6 ise şunları söylemiştir:

“İnternette bulduğum harflerin yazımını gösteren videolar, örneğin; güzel yazı defterine nasıl yazı yazılır?, hangi çizgiye ne yazılabilir? gibi flashta hazırlanmış animasyonlar ve telaffuz çalışmalarını gösteren videoları izletiyorum.”

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

3.1.3. İlk Okuma Yazma Öğretirken Kullandıkları Bilgisayar Programları, Yazılımlar

Görüşmeye katılan öğretmenler genel olarak word, excel, powerpoint, flash, media player kullandıklarını ifade etmişlerdir. Çalışma kağıtlarını hazırladıklarını ifade edenler word, excel programları kullanmakta; sadece kendi hazırladıkları sunuları ve hazır sunuları izleyenler powerpoint, media player ve flash kullanmaktadırlar. Ö6 diğer programların yanı sıra adobe acrobat reader da kullandığını belirtmiştir. Ö4 “Akıllı Tahta” yazılımını; Ö5, Ö7, Ö9 ve Ö11 ise “Edusoft Nasrettin Hoca ile Okuma Yazma Öğreniyorum” yazılımını, Ö11 Lokomotif yazılımını, Ö9 ise el yazı programını ve Zambak 1. sınıf yazılımlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Ö12 profesyonel bir yazılım kullanmadığını, internet sitelerinden ve paylaşım forumlarından başka öğretmen arkadaşların hazırladıkları ve paylaştıkları sunumları kullandığını ifade etmektedir. Ö2 ise görüşmeye katılan diğer öğretmenlerden farklı olarak seçtiği bilgisayar programlarını şöyle ifade etmiştir :

“Photosop, flash, paint, movie maker, jasc paint shop pro, word, excel. Resim işleme ve film programlarının tamamı. Her program hakkında az da olsa bilgim var ve o an yapacağım işi en kolay hangi program yapıyorsa onunla yapıp zaman kazanmaya çalışıyorum.”

3.2. Alanda Hazırlanmış Yazılımlara İlişkin Görüşleri

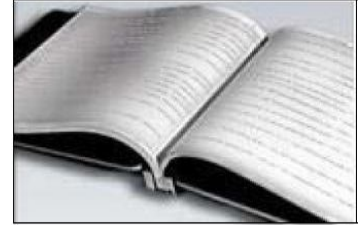
Bu başlık altında çalışmaya katılan öğretmenlerin ilkokuma yazma çalışmalarında kullandıkları bilgisayar yazılımlarının yeterliliğine ve geliştirilmesine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

3.2.1. Yazılımların Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Ö8 ve Ö9 haricinde görüşmeye katılan öğretmenler alandaki yazılımları yeterli görmediklerini belirtmişlerdir. Ö5 metin konusunda eksikliklerin mevcut olduğunu, Ö7 ise yazılımların daha orijinal olabileceğini ifade etmiştir. Ö2 konuyla ilgili düşüncesini şöyle belirtmiştir:

“Aslında bu alanda hazırlanmış pek bir yazılım yok. Yani benim yaptığım sunu alanında. Bu nedenle bir sunu yaparken en az beş altı farklı program kullanarak sunuyu tamamlayabiliyorum. Bu da en az üç dört günümü alıyor.

Ö6 ise konuyla ilgili olarak şöyle demiştir: “Yazılım dediğiniz şey delphi, java, flash C++ tabanlı sayısal kodlamalardır. Bunlar bazı kişiler tarafından bilgisayarın anlayabileceği dilde yazılarak oluşturulurlar. Bunlardan yana herhangi bir sıkıntımız yok. Sıkıntı şu; bu yazılımlarla birlikte kullanabilecek materyal yok. Bunu da bazı arkadaşların hazırladığı veya birtakım yaynevlerinin hazırladığı dokümanlarla kapatmaya çalışıyoruz.

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

Bakanlık bu konuda ciddi bir çalışma yapıp 1. sınıf okutanlara geniş bir kaynak sağlamak yerine; kitapları basıyor, dağıtıyor ve öğretmene diyor ki; işte konular bunlar. Bunları işle ve nasıl öğretiyorsan öğret. Fakat sadece kitaba bağlı kalmak bir süre sonra öğretmeni monotonlaştırdığı gibi öğrenciye de zevk vermiyor. Bilgisayarlı ya da projeksiyonlu ders işlediğimde iki saatte bir haftada verebileceğim herşeyi veriyorum. Tek tek her öğrencinin yanına gidip; bak bu harfi yanlış yapmışsın, “y” nin bacağı aşağıdaki çizgide olacak demiyorum. Çünkü, çocuk projeksiyonda gördüğünü birebir izleyerek defterine çok başarılı bir şekilde kopya edebiliyor.”

Ö12 ise şöyle söylemiştir:

“Bu alanda hazırlanmış materyalleri yok denecek kadar az buluyorum. Yani profesyonel olarak hazırlanmış bol materyale ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.”

3.2.2. Yazılımların Geliştirilmesine İlişkin Görüşleri

Görüşmeye katılan öğretmenlerin yazılımların geliştirilmesine ilişkin görüşleri şöyledir:

Ö2: “Öncelikle çekilen kısa filmlerin üzerine ayrıca ses kaydı yapabilmeli, resimleri istediğimiz formatta ve istediğimiz süreye ayarlayabilmeliyiz. Resimlerin renkleriyle oynayabilmeliyiz. Kullanacağımız program VCD formatına çevirme özelliğine ve 2-3 filmi birbirine yapıştırabilecek özelliğe sahip olmalı.

Kendi yaptığım sunularda hepsini farklı programlarla yapınca insan tabii ki hepsi bir arada olan ve işini kolaylaştıracak bir program hayal ediyor.”

Ö5: “Daha çok oyun, animasyon ve metin konulmalı.”

Ö9: “Diğer dersler de eklenebilir. Daha eğlenceli hale getirilebilir. Masallı, çizgi filmli olabilir.”

Ö10: “Çeşitlenmeli, farklı kaynaklar oluşturulmalı.”

Ö11: “Öğrenciye daha çok hitap etmeli.”

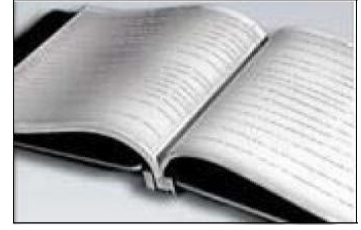
Ö12: “Bir sunum ya da video görüntüsünden çok, öğrencinin de katılabileceği tarzda oyun ve interaktif uygulamalar geliştirilmelidir.”

3.3. İlk Okuma Yazma Öğretiminde İnternet Kullanımı

Bu başlık altında çalışmaya katılan öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde internetten yararlanma biçimlerine ve kullandıkları internet sitelerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

3.3.1. İnternetten Yararlanma Biçimleri

Görüşmeye katılan öğretmenler eğitim siteleri forumlarına diğer öğretmenlerin gönderdikleri video ve powerpoint sunularından, çalışma kağıtlarından, boyama sayfalarından yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Ö4 sınıfa internet hattı çekemediği için sınıfta interneti bazen çevrimdışı kullandığını, Ö5 sınıfta internet kullanmadığını fakat en kısa sürede sınıfına bağlantı kurduğunu; interneti

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

çalışma kağıtları hazırlarken çeşitli sitelerden doküman indirip güncellemede ve onları resimlerle zenginleştirmede kullandığını söylemiştir. Ö12 internette genellikle ilk okuma yazma öğretiminin her aşaması için materyaller bulabildiğini fakat bunların çok profesyonelce hazırlanmamış çalışmalar olduğunu belirtmiştir.

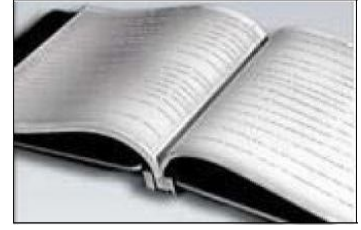
Ö2 ise Almancası olduğu için Alman sitelerinden değişik bilmece, bulmaca, vs. etkinlikleri bulabildiğini, bunları Türkçe'ye uyarladığını, eğitimle ilgili oyun, film, belgesel bulmada internette yararlanıldığını söylemiştir. Türk eğitim

forum sayfalarından genelde ödev kağıtları aldığını, oralara harf ve matematik sunuları bıraktığını belirtmiştir.

3.3.2. İlk Okuma Yazma Öğretimi İçin Kullandıkları İnternet Siteleri

Görüşmeye katılan öğretmenler genellikle paylaşım forumlarından yararlandıklarını belirtmişlerdir. Ö4 ilk okuma yazma derslerinde sınıfa hitap edecek bir site tanımadığını ifade etmiştir. Görüşmeye katılan öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretimi için sınıfta kullanmadıklarını ancak yararlandıklarını söyledikleri internet siteleri şunlardır:

Tablo 2. Öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretimi için kullandıkları internet siteleri

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

www.milliegitim.biz
www.memurlar.net
www.okumayazma.com
www.sinifogretmeni.com
www.memocal.com
www.ogrenenogretmen.com
http://samlarsamlar.sitemynet.com
www.clipart.com
www.ogretmenim.com
www.schoolexpress.com
www.idrisozek.com
www.egitim100.com
www.sadikuygun.com.tr
www.ilkogretimportali.com
www.turgayyagmuroglu.com
www.egitimsiteleri.net
www.dersimiz.com
www.sinanuzun.com
www.celegitim.com
www.egitimforumu.com
www.uzmanforum.com
www.ilkokuma.com
www.ogretmenonline.com

3.4. Bilgisayardan Yararlandıkları İlk Okuma Yazma Aşamaları

Bu başlık altında çalışmaya katılan öğretmenlerin bilgisayara başvurdukları ilk okuma yazma aşamaları ve bilgisayardan en çok yarar gördükleri aşamaya ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

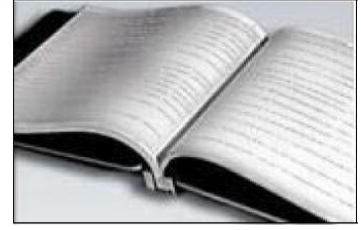
3.4.1. Bilgisayar Kullandıkları İlk Okuma Yazma Aşamaları

Ö1 sesi hissettirme ve hece oluşturma aşamalarında, Ö3, Ö5 ve Ö6 sesi hissettirme, hece ve kelime oluşturma

aşamalarında kullandıklarını belirtmişler, Ö6 zamanla cümle, metin oluşturma ve serbest okuma aşamalarında da kullanacağına inandığını ifade etmiştir. Görüşmeye katılan diğer öğretmenler ilk okuma yazma öğretiminin tüm aşamalarında bilgisayardan yararlandıklarını söylemişlerdir.

3.4.2. Bilgisayardan En Çok Yarar Gördüklerini İfade Ettikleri İlk Okuma Yazma Aşamaları

Ö3 ve Ö6 hece oluşturmada, Ö4 sesi hissettirme ve hece oluşturmada, Ö5 ve Ö9

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

sesi hissettirme, hece ve kelime oluşturmada, görüşmeye katılan diğer öğretmenler ise en çok sesi hissettirme aşamasında bilgisayardan yarar gördüklerini belirtmişlerdir.

3.5. İlk Okuma Yazma Öğretiminde Bilgisayar Kullanmaya İlişkin Görüşleri ve Önerileri

Bu başlık altında çalışmaya katılan öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanmanın yararlarına, zararlarına ve sınırlılıklarına ilişkin görüşleri ve ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin önerilerine yer verilmiştir.

3.5.1. İlk Okuma Yazma Öğretiminde Bilgisayar Kullanmanın Yararları, Zararları ve Sınırlılıklarına İlişkin Görüşleri

Genellikle dikkat çekmeyi kolaylaştıran; kalıcılığı, motivasyonu artıran eğlenceli bir öğrenme olarak belirttikleri bilgisayar destekli okuma yazma öğretiminden gördükleri yararları görüşmeye katılan öğretmenler şöyle ifade etmektedirler :

Ö1: “Öğrenmede kalıcılığı sağlıyor, daha iyi motive ediyor.”

Ö2: “Yararı anlatılamayacak kadar fazla. Sadece nasıl kullandığınızı bilmelisiniz. Ancak ben tüm öğretmenlerin bunu yaptıklarını sanmıyorum. Düşünün benim

yaptığım harf sunularının tamamını cd ye çekip verdiğim bir arkadaşım “sonra bakarım” diyerek bir köşeye atmış ve etrafındakilere “zorlanıyorum” demiş.

Ö3: “Zaman kazandırıyor, öğrencinin daha fazla motivasyonunu sağlıyor.”

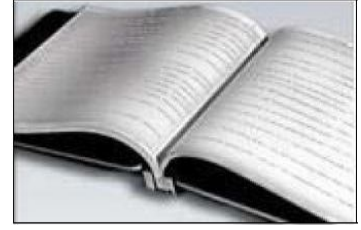
Ö4: “Dikkati kolay çekebiliyorum. Çoklu zekaya uygun. Tahtaya yazı yazmakla zaman kaybetmiyorum.”

Ö5: “Hem görsel hem işitsel öğelerin kullanılması öğrenmeyi eğlenceli hale getiriyor. Özellikle animasyon çalışmalar motivasyonu hızlandırıyor.”

Ö6: “Dersi zenginleştiriyor. Monotonluğu önüyor. Öğrenciye heyecan veriyor. Konularda takılmadan çok daha hızlı ilerleyebiliyoruz.”

Ö7: “Öğrenci konsantre oluyor. Öğrencilere basit tıklamalar yaptırmak ve karşılığında bilgisayarın “aferin”, “bravo” gibi olumlu tepkiler vermesi iyi oluyor.”

Ö8: “Bilgisayar ve projeksiyon cihazıyla işlenen ders öğrencinin daha çok dikkatini çekiyor. Söz gelimi okuma çalışması yapılıyorsa, hepsinin ilgisinin istenen noktaya toplanması kolaylaşıyor. Bunun yanı sıra bilgisayarla çok değişik sunular hazırlanabiliyor. Bu da öğrenmeyi kolaylaştırıyor. Bu çalışmalarla daha çok duyuya yer verilebiliyor. Ayrıca farklı çalışma yapıları hazırlanabiliyor. Ben daha önce de 1.sınıf okutmuştum. Fakat imkansızlıklardan dolayı derslerimde bilgisayar kullanamamıştım. Çalıştığım yörede dil sorunu da vardı. Görselliğe yer vermeye çalışıyordum ama sanırım şimdiki kadar bunu yapamadım. Bu yıl böyle bir imkana kavuşunca ikisinin arasındaki farkı daha iyi görebiliyorum. Keşke herkesin

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

imkanı olsa ve özellikle 1. sınıfı okutan öğretmenlerimiz derslerini bilgisayarla işleyebilseler.”

Ö10: “ Daha kalıcı, zevkli , çocuklar oyun çağında oldukları için yaşlarına daha uygun oluyor.”

Ö11: “ Akılda kalıcı oluyor.”

Ö12: “Öğretmenin resim, fotoğraf, animasyonlar, şarkılar gibi materyallere çok çabuk ve rahat ulaşmasını sağlıyor. Derslerin daha zengin materyallerle işlenmesini sağlıyor. Ayrıca öğrencilerin dikkatleri daha çabuk ve daha uzun süre derse yönlendirilebiliyor. Özellikle görsellerle işitsel materyallerin bir arada kullanılması ve öğrencilerin de katılabildiği tarzdaki eğitsel oyunlarla derslerin işlenmesi öğrenmeyi daha hızlı ve kalıcı hale getiriyor.”

Görüşmeye katılan öğretmenlerin genellikle pek zararı olmadığını belirttikleri bilgisayar destekli okuma yazma öğretiminin zararlarına ilişkin görüşleri şöyledir:

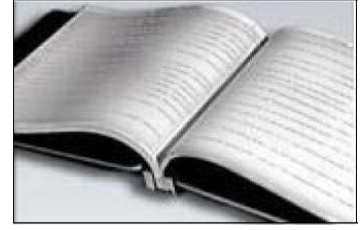
Ö11 bilgisayar destekli okuma yazma öğretiminin yararlarının daha fazla olduğunu, Ö4 bilgisayarın eğitimde gerekli olan diğer araçlar gibi bir araç olduğunu ve yerince kullanılırsa zararı olmayacağını; Ö6 zararı olduğuna inanmadığını fakat bilgisayarla çok fazla muhatap etme durumunda öğrencide televizyon bağımlılığına benzer bir bağımlılık oluşturabileceğini, Ö10 öğrencinin bilgiye ulaşmak için kendisinin de uğraşması gerektiğini, bilgisayarın öğrenci için aşırı kolaycılık olabileceğini, Ö2 ise zararı olduğunu sanmadığını fakat bilgisayarda

öğretim için yaptığı hazırlıklar sırasında ailesinin onlara vakit ayıramamasından şikayetçi olduğunu belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan diğer öğretmenler ise bilgisayar destekli okuma yazma öğretiminin zararı olmadığını söylemişlerdir. Konuyla ilgili olarak Ö12 şöyle demiştir:

“Ben hiçbir zararını görmedim. Ancak eğer öğretmen bilgisayara çok fazla umut bağlar ve bilgisayarı sınıfta fazla kullanırsa öğrenciler bilgisayardan da sıkılırlar. Derslerde hep hazırlanan sunumlar kullanılır ve öğrencilerin kendilerinin de yeni birşeyler bulmalarına, kendilerini ifade etmelerine, derse katılmalarına ve dersi zenginleştirmelerine, vb. izin verilmezse materyal bolluğu içinde tekdüze bir ders işlenmiş olur ki bu bir eğitim bile değildir. Bilgisayar iyi bir eğitim aracıdır ama esas eğitim aracı öğrencinin kendisi olmalıdır. Bilgisayar eğitimin birçok aşamasında kullanılabileceği için öğretmenlerin bu hataya düşmelerinin kolay olduğunu düşünüyorum.”

Görüşmeye katılan öğretmenlerin bilgisayar destekli okuma yazma öğretiminin sınırlılıklarına ilişkin görüşleri şöyledir:

Görüşmeye katılan öğretmenlerden Ö6, Ö8, Ö11 ve Ö12 bilgisayarın yanında projeksiyon cihazının olması gerekliliğinden, Ö4 ve Ö10 bilgisayarda kullanılabilecek materyal sıkıntısından söz etmişlerdir. Konuya ilişkin olarak

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

*ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN*

*JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149*

<http://www.akademikbakis.org>

görüşmeye katılan bazı öğretmenlerin görüşleri şöyledir :

Ö2: “Aslında herhangi bir sınırı yok. Sadece sizin hayal gücünüze ve bilgisayarı ne kadar kullandığınıza bağlı.”

Ö4: “ Kullanıcı öğretmenlerin teknik bilgisinin kısıtlı olması.”

Ö5: “ Bu yaş grubu çocukları görmek ve işitmenin yanında dokunmak, kurcalamak istiyorlar. Bu bakımdan bütün zeka grubu çocuklara hitap etmediğini düşünüyorum. Özellikle kinestetik çocukların dikkatini çekemiyor ve sınırlı kalıyor.”

Ö6: “ Her okulda öğretmenin sınıfına koyabileceği bir bilgisayar yok. Olsa bile 15” monitör ile çoğu öğrenci izlediğinden bir şey anlamaz. Bunun için büyük ekran lazım. O da okullarda yok. Projeksiyon cihazını ise çoğu öğretmen rüyasında bile göremez. Çünkü bakanlık bu cihaza ödenek ayırmıyor. Bizdekini de iş adamları derneği sağladı.

Ö7: “ Bilgisayar sonuçta bir makine; bireyin önüne geçemez.”

Ö8: “ Çizim yaparken, kalemde olduğu gibi geniş kullanım alanı yok.”

Ö9: “Kırk üç öğrencim var. Kalabalık sınıfta denetim biraz zor oluyor.”

Ö12: “ Dersler her öğrenciye bir bilgisayar olacak şekilde laboratuarda işlenmeli. Bu maliyeti artırıcı bir sınırlamadır.”

3.5.2. İlk Okuma Yazma Öğretiminde Bilgisayar Kullanmaya İlişkin Önerileri

Görüşmeye katılan öğretmenler ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanımı için yer verilebilecek araçlara ve

bilgisayarla ilk okuma yazma öğretiminin bütünleştirilmesine ilişkin önerilerde bulunmuşlardır. Konuya ilişkin öneriler aşağıdaki gibidir:

Ö1: “Bilgisayardan etkin bir şekilde faydalanmak gerekiyor. Bunun içinde her sınıfta bir bilgisayar ve projeksiyon makinesi olması gerekiyor. İmkanlar ölçüsünde bütün öğretmen arkadaşlarımız bilgisayarı etkin bir şekilde kullanabilmeliler.”

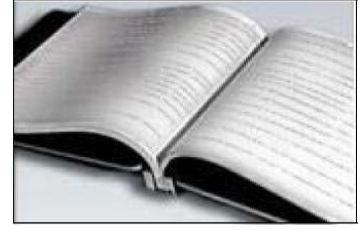
Ö2: “Eğitimle zararlı yanını tersine çevirebileceğimize inanıyorum. Okullarda sadece eğitimle ilgili hazırlanacak çizgifilm, filmler, oyunlar ve araştırmaların nerede nasıl yapılacağı öğretilbilirse bilgisayarın zararı ortadan kalkar. Ayrıca bilgisayar derslerinde sadece oyun değil, yazılım ve office kullanımı da ağırlıklı olarak öğretilmelidir.”

Ö4: “Kullanıcı öğretmenin bilgisayara odaklanması ve dersi bilgisayarla açıp kapaması doğru değil. Öğrencilerin gerçek dünyadan kopmasına, hazırcılığa ve pasifize olmalarına sebep olabilir. Bilgisayar destekli okuma yazma öğretiminde iletişim ve paylaşım artırılmalıdır.”

Ö5: “Yararlarının artırılması için daha zengin ve gelişmiş yazılımlar hazırlanmalıdır.”

Ö6: “Bilgisayar her gün değil, arada bir kullanılmalı, öğrencilerle birlikte arada bir seviyelerine uygun film de izlenmelidir.”

Ö7: “Ses tanıtım sunuları hazırlanırken müzikler daha titiz seçilmelidir. Sunular sadece resimli yazı olmamalıdır. Çizgifilm

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

haline dönüştürülmeli. Çocuğun bildiği tiplerden örnekler seçilmelidir.”

Ö9: “Okuma yazmanın tüm aşamalarını bilgisayarda işlememeli ve hep sınıf içi etkinlik yapmak bence doğru değil. Sınıf dışı faaliyetler de yapılmalı. Oyunlarla da çok şey kalıcı kavratılabiliyor.”

Ö10: “Sıkıcı olmayan çizgifilm olmalı, öğrencilerin sevdiği kahramanlar kullanılmalı ve her öğretmene evde de çalışabilmesi için okul üzerine kayıtlı dizüstü bilgisayar sağlanmalı. Her okula ilgili cd ler gönderilmeli; çalışmalar çocukların ruhsal gelişimlerine de uygun olarak yapılmalıdır.”

Ö11: “İlk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanımının ve hazırlanan bilgisayar materyallerinin tanıtımı yapılmalıdır.”

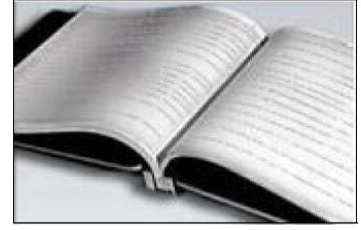
Ö12: “Konuyla ilgili profesyonel yazılımlar hazırlanmalıdır. Öğretmenler sınıfta bilgisayar kullanımı ile ilgili çok ciddi bir eğitimden geçirilmelidir. Bilgisayar bir mucize değildir. Eğitimde materyal geliştirme makinesidir. Esas mucize çocuklarımız ve eğitimin kendisidir.”

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi yapabilmek için bilgisayar laboratuvarından yararlanan öğretmenler olduğu gibi sınıflarına bilgisayar ve projeksiyon temin edenler de vardır. Öğretmenler bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretimi için bilgisayardan en çok çalışma kağıtları, sunu, video hazırlamada ve temin etmede, çizgifilm, film, okuma

yazma animasyonları izlettirmede, şarkı dinlettirmede yararlanmaktadırlar. Çalışmaya katılan öğretmenler genel olarak word, excel, powerpoint, flash, media player kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin tümü kendi hazırladıklarının yanı sıra başka meslektaşları tarafından yapılmış hazır sunumlardan yararlandıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler internette hazırlanmış materyalleri profesyonelce bulmadıklarını belirterek alanda hazırlanmış yazılım programlarını yetersiz görmekteyiz. Yazılım geliştirilmesine ilişkin olarak ise bir sunum ya da video görüntüsünden çok, daha çok animasyon içeren masallı, çizgifilmli öğrencinin de katılabileceği tarzda oyun içeren interaktif yazılımlarla etkinlikler geliştirilebileceği görüşündedirler. Barker ve Torgesen (1995) de yaptıkları araştırmada konuşmaları yazıya, yazıları konuşmaya çeviren yazılımların ve sesleri öğreten yazılımların desteğiyle okuma yazmayı öğrenen öğrencilerin, yazılımın kullanılmadığı öğrencilere göre kelimeleri okumada ve harf sembollerini tanımada daha başarılı olduklarını görmüşlerdir. Benzer olarak Yalçın (2006) konuşma tanıma teknolojisi yardımıyla ilköğretim birinci sınıf öğrencilerine ilk okuma yazma öğretimi için geliştirdiği yazılımın, öğretmen ve öğrenci açısından etkili bir ilkökuma yazma süreci sağlanabileceğini tespit etmiştir. Öğrencilerin yazma becerisine ilişkin olarak da Şimşek'in (2000) ulaştığı bilgisayar destekli yazılı

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

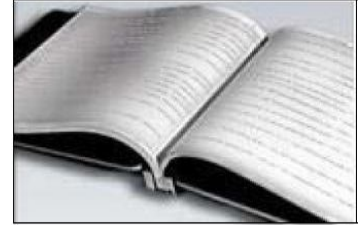
<http://www.akademikbakis.org>

anlatım çalışmalarının, geleneksel yöntemlerle yapılan yazılı anlatım çalışmalarından daha etkili olduğu sonucu, ilkokuma yazma öğretiminde yazma becerisini kazandırmak üzere uygun yazılım kullanımı gereğine vurgu yapar. Ayrıca okuma boyutuna ilişkin olarak 20, 1.sınıf öğrencisi ile 12 hafta boyunca bilgisayar destekli bir erken okuma programı uygulamış olan ve öğrencilerin okuma başarılarının arttığını gören Camacho (2002) da ilk okuma yazma öğretiminde yazılım kullanmanın önemini destekler. Yine Medwell (1996) ve Matthew (1997) de araştırmalarında ulaştıkları, bilgisayar ortamındaki okuma materyali ile okumaya yeni başlayan çocukların okuduğunu anlama becerilerinin arttığı sonucuyla ilk okuma yazma öğretiminde yazılım kullanmanın faydasına odaklanırlar.

Öğretmenler, sınıflarında internet bağlantısı olmadığını ve sınıflarında internette yararlanamadıklarını belirtmişlerdir. Genellikle paylaşım forumlarından yararlandıklarını belirterek interneti çalışma kağıtları hazırlarken çeşitli sitelerden doküman indirip güncellemede ve onları resimlerle zenginleştirmede kullanmaktadırlar. İnternette eğitim siteleri forumlarına meslektaşlarının gönderdiği video ve powerpoint sunularından, çalışma kağıtlarından, boyama sayfalarından yararlanmaktadırlar. Ayrıca bilgisayarı ve bilgi teknolojilerini ilk okuma yazma öğretiminin her aşamasında kullanabileceklerine inanmaktadır. Ek

olarak bilgisayar destekli öğretimden daha çok sesi hissettirme aşamasında yarar gördüklerine belirtmektedirler.

Çalışmaya katılan öğretmenler, ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin kullanılmasının öğretmenin resim, fotoğraf, animasyonlar, şarkılar gibi materyallere çok çabuk ve rahat ulaşmasını böylelikle derslerin daha zengin materyallerle işlenmesini sağladığını belirtmektedirler. Bilgisayar destekli öğretim ile öğrencilerin dikkatlerinin daha çabuk ve daha uzun süre derse yönlendirilebildiği, görsellerle işitsel materyallerin bir arada kullanılması ve öğrencilerin de katılabildiği tarzdeki eğitsel oyunlarla işlenen derslerin öğrenmeyi daha hızlı ve kalıcı hale getirdiği görüşündedirler. Benzer olarak Waldman (1995) Northern California'da bir okulda çokluortam okuryazarlık araçları kullanarak, bu araçların birinci sınıf öğrencilerinin okuma ve yazma başarılarına etkisini araştırdığı çalışmada, çokluortamın basit kelime gelişiminde etkisinin olduğu, ayrıca yapılan görüşmelerden öğretmen ve öğrencilerin çokluortamın özellikleri sayesinde motive oldukları ve bu motivasyon sayesinde okuma, yazma ve bilgisayar teknolojisine ilişkin olumlu tutum geliştirdikleri sonuçlarına ulaşmıştır Zaten Kablan (2001), Haugland (1992), Mitchell ve Fox (2001), Barker ve Torgesen (1995), Burns, Roe ve Ross (1996), Wise, Olson ve Treiman (1990), Anderson-Inman ve Horney (1998), Medwell (1996), Matthew (1997), Reitsma

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

**ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN**

JEL KOD: I-Y * ID:110 K:149**

<http://www.akademikbakis.org>

ve Wesselling (1998) de yaptıkları araştırmaların sonuçlarında bilgisayar destekli öğretimin ilk okuma yazma başarısında etkili olduğuna ulaşımlardır.

Görüşleri alınan öğretmenler bilgisayarın televizyon bağımlılığı gibi bir bağımlılık oluşturabileceği ve öğrenciyi hazır aştıracağı görüşlerinin dışında öğretmenler genellikle uygun bir biçimde ve planlı olarak kullanılırsa öğretimde bilgisayar kullanılmasının zararlı olmayacağı görüşündedirler. Ayrıca bilgisayar destekli öğretimin verimli olabilmesi için kullanım süresinin ayarlanması ve uygulamanın oyunlaştırılarak çeşitlendirilmesi gerekliliğini belirtmişlerdir. Ek olarak bilgisayar destekli öğretimin kinestetik çocuklara yeterince hitap etmediği görüşündedirler. Bu nedenle öğrenme ortamlarına küçük ekran yerine büyük ekranlar yerleştirilebileceğini ve bu ortamlarda akıllı tahtaların olabileceğini belirtmişlerdir. Son olarak öğretmenler, sınıfların kalabalık oluşunun bilgisayar destekli öğretimde verimsizliğe neden olduğu görüşündedirler.

5. ÖNERİLER

Bu çalışmada ulaşılan sonuçlar ışığında şunlar önerilebilir:

1. İlköğretimde her sınıfa en az bir bilgisayar ve projeksiyon makinesi yerleştirilebilir.
2. Bilgisayar destekli ilk okuma yazma öğretiminde sınıf içindeki uygulamalarda

öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci iletişim ve paylaşımı artırılabilir.

3. Sunularda müzikler ve resimler öğrenci seviyesine uygun olarak seçilebilir. İl okuma yazma çalışmalarında sadece ses ve resim içeren sunumlar yerine animasyonlu, çocukların tanıdığı çizgifilm karakterlerinin yer aldığı daha zengin ve gelişmiş profesyonel yazılımlara yer verilebilir.

4. Bilgisayar kullanım süresi öğrencilerin dikkat ve motivasyon durumuna göre uygun olarak ayarlanabilir.

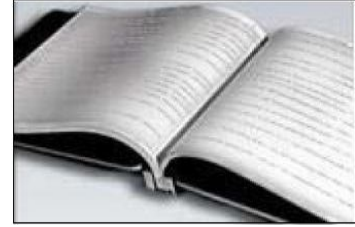
5. Her öğretmene evde de çalışabilmesi için okul üzerine kayıtlı diz üstü bilgisayarlar temin edilmeli her okula uzmanlar tarafından profesyonelce hazırlanmış alanla ilgili cd'ler hazırlanıp gönderilebilir, bu bağlamda okullarda cd arşivi oluşturulabilir. Bunlar hazırlanırken çocukların ruhsal gelişimi de dikkate alınabilir.

6. Öğretmenlere ilk okuma yazma öğretiminde bilgisayar kullanımının ve hazırlanan bilgisayar materyallerinin tanıtımı yapılabilir. Öğretmenler için bilgisayar destekli öğretim uygulamaları ile ilgili hizmetiçi eğitimler düzenlenebilir.

6. KAYNAKÇA

Akyol, H. (2005). *Türkçe ilköğretimde yazma öğretimi.* Ankara: PegemA Yayınları.

Anderson-Inman, L. & Horney, M. (1998). Transforming text for at-risk readers. In *Handbook of*

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

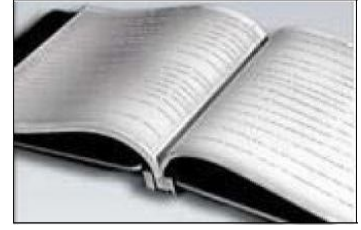
Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149

<http://www.akademikbakis.org>

- Literacy and Technology: Technological Transformations in a Post-typographic World*, eds. D. Reinking, L. Labbo, M. McKenna & R. Kieffer. Mahwah, NJ: Erlbaum, pp. 15-43
- Barker, T. & Torgesen, J. (1995).** An evaluation of computer-assisted instruction in phonological awareness with below average readers. *Journal of Educational Computing Research*, 13(1), 89-103
- Barr, R. & Johnson, B. (1997).** *Teaching reading and writing in elementary classrooms*. USA: Longman Publishers.
- Burns, P.C., Roe, B.D., & Ross, E.P. (1996).** *Teaching reading in today's elementary schools*. Boston, MA: Houghton Mifflin Company.
- Calp, M. (2003).** *İlkokuma yazma öğretimi*. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Camacho, M. A. (2002).** The effects of waterford early reading program on reading achievement of first-grade students. *Masters Abstracts International*, 40 (5), 1114
- Gambrell, L., B., Morrow, L., M., Pennington, C. (2000).** *Early childhood and elementary literature-based instruction: Current perspectives and special issues*. Retrieved March 8, 2007 from <http://www.readingonline.org/aRTicles/handbook/gambrell/>
- Haugland, S. (1992).** The effect of computer software on preschool children's developmental gains. *Journal of Computing in Childhood Education*, 3(1), 15-30
- Kablan, Z. (2001).** *Powerpoint sunu programıyla hazırlanan Türkçe ilkokuma yazma öğretim materyali hakkındaki öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Labbo, L. D. (1999).** *Connecting a computer center to themes, literature and kindergartners' literacy needs*. Retrieved March 13, 2007 from www.readingonline.org/electronic/elec_index.asp?HREF=labbo/index.html
- Matthew, K. (1997).** A comparison of the influence of interactive cd-rom storybooks and traditional print storybooks on reading comprehension. *Journal of Research on Computing in Education*, 29(3), 263-275
- MEB. (2005).** *İlköğretim (1-5) Türkçe ders programı kılavuzu*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Medwell, J. (1996).** Talking books and reading. *Reading*, 30(1), 41-46

AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ

Sayı: 40 Ocak – Şubat 2014

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694-528X İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Türk Dünyası
Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat – KIRGIZISTAN

JEL KOD: I-Y *** ID:110 K:149

<http://www.akademikbakis.org>

- Mitchell, M. J. & Fox, B. J. (2001).** The effects of computer software for developing phonological awareness in low-progress readers. *Reading Research and Instruction*, 40(4), 315–332
- Paivio, A. (2006).** September 29- October 1). *Dual coding theory and education*. Paper presented at the Conference on Pathways to Literacy Achievement for High Poverty Children, The University of Michigan School of Education.
- Reitsma, P. Wesseling, R. (1998).** *Effects of computer-assisted training of blending skills in kindergartners*. Retrieved March 4, 2007 from <http://www.nwrel.org/scpd/sirs/5/cu10.html>
- Sherman, D., Kleiman, G., Peterson, K. (2004).** *Technology and teaching children to read*. USA: Education Development Center Publications.
- Tortop, R. (2003).** *Uygulamalı örnekleriyle ilkokuma yazma kılavuzu*. İzmir: Top Yayıncılık.
- Waldman, H. L. (1995).** *The effects of a multimedia literacy tool on first-grade reading and writing achievement*. Doctoral Dissertation, The University of San Francisco, San Francisco.
- Wise, B. W., Olson, R. K. & Treiman, R. (1990).** Subsyllabic units as aids in beginning readers word learning onset-rime versus post-vowel segmentation. *Journal of Experimental Child Psychology*, 49, 1-19
- Yalçın, N. (2006).** *Konuşma tanıma teknolojisi yardımıyla ilköğretim birinci sınıf öğrencilerine ilk okuma yazma öğretimi için bir yazılım geliştirme*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, A. Şimşek, H. (2011).** *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.